

Vă mărturisesc că problemele semnalate de dumneavoastră, în urma derulării proiectului „Pledoarie pentru demnitate”, privind respectarea drepturilor omului în instituțiile rezidențiale din România, sunt strâns legate de angajamentele cu care am intrat în competiția electorală: funcționarea corectă a justiției, eliminarea corupției și a nepotismului din instituțiile publice și garantarea unor mecanisme democratice reale pentru toți cetățenii, fără discriminare.

Dacă aceste principii ar deveni realitate în România, nu am mai fi martori ai abuzurilor pe care dumneavoastră continuați să le descoperiți în întreaga țară și nu ar mai exista persoane extrem de vulnerabile aflate în situații de suferință cumplită. Doar zilele trecute, deși au fost luate măsuri și asumate angajamente, în nordul țării a fost descoperit un nou „azil al groazei”.

1. Veți susține vizitele de monitorizare independentă în centrele sociale și medicale pentru persoane cu dizabilități, cu implicarea societății civile, inclusiv a CRJ?

Răspunsul meu este unul singur: cu siguranță, da. În spatele ușilor închise, oameni fără nicio reprezentare civică sau politică nu se pot apăra singuri. De prea mult timp, cei care ar trebui (și sunt plătiți) să le apere drepturile fie nu știu, fie nu pot asigura respectarea acestora – dreptul la o viață demnă și la îngrijiri medico-sociale adecvate.

De aceea, este esențial ca organismele independente ale societății civile să aibă acces liber în aceste centre.

Privind către Europa de Vest, putem învăța și sistematiza expertiza existentă acolo, pentru a garanta că, mai ales persoanele cu dizabilități psihice, își vor vedea drepturile pe deplin respectate într-o Românie democratică.

Nu în ultimul rând, voi milita pentru reformarea Consiliului de Monitorizare, prin eliminarea influenței politice din componența acestuia, mai ales având în vedere impactul negativ al unor numiri recente care au favorizat politicieni în detrimentul persoanelor cu dizabilități.

2. Ce măsuri veți lua pentru a garanta accesul real la justiție al copiilor și adulților cu dizabilități instituționalizați, inclusiv în cazurile de deces suspect, abuz, exploatare, trafic de persoane și tratamente inumane și degradante?

Să nu uităm că, așa cum semnalează organizațiile de tip watchdog în rapoartele lor alternative, majoritatea plângerilor formulate de aceste persoane sunt clasate fără investigații temeinice. Durata excesivă a procesului de justiție în România, face ca, la aproape trei ani de la descoperirea responsabililor de azilele groazei din Ilfov, să nu avem încă nici condamnări definitive, nici măsuri reparatorii pentru victime.

Consider că pentru a facilita accesul real la justiție, este necesară o separare clară a rolului de reprezentant legal al persoanei față de cel de administrator sau finanțator al serviciilor de îngrijire. Fie că vorbim de management de caz externalizat sau de reprezentare juridică independentă, acești cetățeni trebuie să beneficieze de sprijin specializat, care să le apere interesele și să le asculte opiniile, inclusiv în demersurile juridice.

Acest lucru ar fi și mai ușor de realizat dacă s-ar pune accent pe îngrijirea în comunitate, nu pe cea rezidențială. Dacă statul ar funcționa corect, nu ar mai trebui să vedem copii și tineri din sistemul public

devenind victime ale traficului de persoane, în țară sau în alte state europene. Am avea servicii publice funcționale și licențiate pentru protecția victimelor traficului și măsuri concrete pentru sprijinirea acestora. Din păcate, deocamdată, aceste măsuri există doar pe hârtie, în ciuda presiunilor venite din partea Uniunii Europene și a Statelor Unite ale Americii.

3. Ce măsuri veți susține pentru ca viitorul Guvern să se implice efectiv în respectarea drepturilor persoanelor cu dizabilități instituționalizate, de la viața în familie la tratament, educație și integrare socială?

Deși în ultimii 20 de ani s-au făcut eforturi și s-au alocat fonduri importante, mai ales în comparație cu perioada anterioară, nu am reușit să protejăm cu adevărat cele mai vulnerabile grupuri, în special persoanele cu dizabilități psihice din centrele rezidențiale. Deși reformate aparent, instituțiile și sistemele continuă să eșueze, în principal din cauza lipsei de coordonare între educație, sănătate și asistență socială.

Avem un sistem social fragmentat: unele componente sunt centralizate, altele complet descentralizate, ceea ce generează discrepanțe de finanțare și abordare, cu efecte negative pentru beneficiari.

Legea recent modificată a asistenței sociale nu produce efectele așteptate. Banii nu „urmează clientul”, iar serviciile sociale contractate, în lipsa unui mecanism eficient de monitorizare, produc mai degrabă probleme decât soluții. Profesionalizarea sistemului întârzie, iar în unele județe lipsesc specialiști esențiali, precum psihiatrii specializați în psihiatria infantilă.

În plus, lipsa infrastructurii rutiere face dificil accesul acestor specialiști în localitățile unde se află centrele sau beneficiarii. De asemenea, lipsesc măsuri concrete pentru atragerea personalului calificat în aceste zone izolate.

M-am preocupat îndeaproape să înțeleg de ce România este al doilea cel mai sărac stat din Europa și, împreună cu echipa mea, am identificat procesele structurale care trebuie schimbate, din perspectiva unui președinte implicat și onest.

Cred cu tărie că respectarea drepturilor omului și garantarea acestor drepturi pentru toți cetățenii României, indiferent de dizabilitate, etnie sau statut social, sunt obiective pe care le putem atinge împreună, în România de după 18 mai.

Vă încurajez, așadar, să continuați munca remarcabilă începută în 2003, care a adus schimbări reale în viețile multor oameni uitați de stat. Îmi exprim speranța că, împreună, vom construi un viitor mai bun pentru toți cetățenii acestei țări.